

[Undervisningsministeren]

Hvis vi skulle følge hr. Riishøjs tankegang og formene f.eks. en gymnasieelev adgang til at gå på et dansk gymnasium, skulle vi i virkeligheden foretage en meningskontrol, og jeg vil gerne bede om, at vi ikke bliver sat til at foretage den slags i undervisningsministeriet. Jeg vil også mene, at det ville være uheldigt, hvis man på gymnasierne begyndte på det, så derfor håber jeg, at hr. Riishøj vil forstå, at der i dette, at en sydafrikansk dreng eller pige bliver inviteret til Danmark og går på en skole, intet brud ligger med den fællesnordiske aktion gående ud på at standse kulturelt samkvem med myndigheder og institutioner.

Riishøj (SF):

Jeg synes nok, at svaret er noget besynderligt. Jeg tvivler meget stærkt på, at hensigten, ånden i den resolution, som blev vedtaget i det nordiske, var den, som undervisningsministeren gengiver. Jeg er også sikker på, at det er i modstrid med, hvad Danmark har stemt for i FN adskillige gange med hensyn til kulturel boykot. Men det får være.

Jeg vil spørge undervisningsministeren, om han påtænker at ændre reglerne, så de bliver præciseret, f. eks. sådan at man kun giver indrejsetilladelse til borgere fra Sydafrika, der ganske klart repræsenterer organisationer i Sydafrika, der er anerkendt f. eks. af FNs antiapartheidkomité som værende organisationer, der bekæmper apartheid. Sådan en præcisering kunne nok være tiltrængt, for det er rigtigt, at man ikke kan lave sindelagskontrol, men skoler eller organisationer i Sydafrika, der formidler udvekslingsaftaler med Danmark, repræsenterer selvfølgelig i en eller anden forstand apartheidregimet. Den tolkning er jo meget tvivlsom, men vil undervisningsministeren prøve at præcisere reglerne, sådan at det kun er personer, som ganske klart repræsenterer frihedsbevægelser i Sydafrika, der kommer til Danmark? Det er det ene spørgsmål.

Det andet går på, om undervisningsministeren vil bede rektorerne om at indberette, hvor mange sydafrikanere der er kommet til Danmark på disse udvekslingsophold, sådan at vi får det præcise antal. Det kan undervisningsministeren jo bede rektorerne om at indberette, sådan at vi har et overblik over det.

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Et af problemerne i denne sag er jo, at vi lever i et frit land, som har frit samkvem med andre lande. Vi kan altså vedtage sanktioner mod andre landes skoler og institutioner, men ikke mod en person, blot fordi han kommer fra et andet land. Det ville jo også have været uantageligt f.eks. i 1930'erne i forhold til Det tredje Rige.

Når så hr. Riishøj stiller forslag om, at vi kunne foretage en blåstempling, udvælge bestemte organisationer til at blåstemple personer, før de kan få indrejsetilladelse, vil jeg sige, at jeg hverken er minister for fremmedpolitiet eller for udenrigspolitikken, men jeg har fantasi til at forestille mig det store administrative besvær og det dokumentationsproblem, det ville føre til, bl.a. fordi Sydafrika ligger ret langt fra Danmark.

Men jeg kan love hr. Riishøj, at der bliver ingen aftaler mellem danske offentlige skoler og sydafrikanske offentlige skoler om udveksling, selvfølgelig ikke. Dette drejer sig om en enkeltperson, som er kommet til Danmark, inviteret af private – sådan rejser man jo ud og ind af et frit land – og som ønsker at blive behandlet som person på lige fod med personer fra alle andre lande i verden. Jeg synes, vi her har en pligt til at optræde nogenlunde anstændigt. Det er vanskeligt at sende denne person tilbage til Sydafrika eller at sige: du skal på forhånd komme med et pas fra nogle organisationer, som vi så på forhånd har blåstemplet. Det er administrativt umuligt. Jeg tror aldrig, man har set noget lignende, og derfor ville jeg ikke anbefale min regering at gå ind i noget sådant.

Jeg ville også meget nødig skulle til at skrive rundt til alle rektorer. Vi skriver breve nok, og derfor vil jeg foreslå, at vi prøver endnu en gang at se, om vi ikke ved et par stikprøveopringninger kan høre, om der er flere end disse to, og jeg skal gerne sende hr. Riishøj besked, når vi har nærmere oplysninger. Men jeg ville nødig have, at vi skulle skrive rundt til alle om denne sag.

Anden næstformand (Mette Madsen):

Også ministre bedes sådan nogenlunde overholde taletiden.

Riishøj (SF):